

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sămbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 eroane.

Pe șase luni 12 eor. — Pe trei luni 6 eor.

Abonemențele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublici nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oră 30 fil., pentru a doua și a treia oră câte 20 fil. Pentru inserate mai mari după învoială.

După război

Un articol, scris de profesorul de economia națională Artur Greenwood, dela universitatea din Leeds în Anglia, și apărut într-un ziar dela Budapesta, face următorul tablou despre stările ce vor domni în diferitele state după război:

Europa va ieși sărăcită din lungul război, și anume atât statele beligerante vor fi mai sărace, cât și multe state neutrale care au fost necesitate să susțină armate mobilizate.

Capitalul și creditul masive enorme de oameni s'au nimicit.

Imobile, clădiri, întreprinderi, poduri, căi ferate, gări, corăbii și magazine uriașe de mărfuri s'au distrus.

Am pierdut în război nu numai lucrurile acestea, împreună cu cheltuielile de război, ci s'au pierdut nunca de câțiva ani a cel puțin 12 milioane de oameni. Aceasta este o pierdere colosală.

Dacă socotim, că un om ar produce pe an cel puțin o valoare de 100 livre, pierderea anuală în vremea războiului ar fi și în cazul acesta cam un miliard și 200 de milioane de livre.

Multe milioane de oameni, de ale căror trebuințe s'au îngrijit, cât a durat războiul, concetățenii lor, după încheierea păcii vor avea să se îngrijască de sine iarăși ele înseși. Europa voiește să aibă nutreământ, locuințe și haine; dar crințele acestea se vor putea satisface într'un grad cu mult mai redus, ca înainte vreme; căci materialul disponibil a scăzut, iar sistema de credit din punct de vedere internațional e stângentă.

Este cu puțință, deși nu-i probabil, ca despăgubirile de război să

producă și mai grele complicații în situația economică. Aceasta este o armă foarte primejdioasă, și adeseori pricinuește necazuri tocmai aceluia, cari cer despăgubiri de război. Cu toate acestea, orice țară, chiar și dacă-i neutră, va plăti — în o formă oarecare — despăgubire de război.

Dar să nu uităm, că deși războarea modernă este neasemănat mai costisitoare decât cea veche, la rândul său industria și comerțul de astăzi poate să înlocuească mai repede și mai cu efect pierderile, decât în veacurile dispărate.

Forțele, care în câțiva ani au creat din orașele medievale centre moderne, vor lucra și mai departe. Știința de acum și admirabila organizație vor ușura de asemenea problemele păcii.

Cel dintâi lucru, după război, are să fie purtarea ori care stat, să repareze pierderile cauzate. Să luăm de pildă Belgia. Acolo s'au nimicit, — afară de monumente istorice și comori de artă ce nu se mai pot înlocui, — clădiri în valoare de multe milioane, întreprinderi, fabrice, magazine, edificii publice, căi ferate, poduri, — toate acestea trebuie înlocuite.

Munca aceasta are să se facă mai întâi. Numai după dânsa urmează celelalte.

Teritoriul Angliei n'a suferit de război. Au suferit vasele sale. Dar va trebui să purtăm și noi sarcinile împrumuturilor de război și să ne îngrijim de soldații schilați și de cei rămași pe urma soldaților căzuți. Vor fi mari dările, capitalul puțin, și împrumuturile vor îngreuna avântul industriei și al negoțului.

Munca însă va fi factorul, care trebuie să restaureze lumea. Țara, ai

cără muncitorii vor și produce mai mult, aceea își va veni în fire mai curând. Și este întrebare, știu oare muncitorii să-și desfășoare întreaga lor putere de muncă? Știu ei să producă rezultatul cel mai mare posibil prin încordarea cea mai mică de puteri? Iată un teren de activitate pentru cei ce se ocău cu «conducerea științifică» a mijloacelor de muncă...

Războiul a făcut poporul mai serios și mai treaz. Aceasta se va vedea mai ales atunci, când vitejii noștri ostași se vor întoarce iarăși acasă. Dar nu putem aștepta dela dânsii să supoare și mai departe o conducere nedemocratică, decât din patriotizm au suportat toate, fără critică, în timpul cât a fiut războiul. Ar protesta sentimentul lor de deprețate și de mândrie. Când aneiții primejdia din țară, sânt uitate toate; dar mai târziu vor ști să se lupte pentru reforme interne, sociale, în-tocmai cum se luptă acum împotriva dușmanului. Este probabil să urmeze și în alte țări schimbări însemnate de felul acesta. În Anglia, mai curând sau mai târziu, se va produce o nămeșcare pentru a curăți viața națională de elemente ce împiedică libertatea și fericirea omenescă.

Poporul, cât a fiut războiul, s'a ocupat plin de interes cu problema guvernării și a politicii externe. Interesul acesta, deșteptat pentru afacerea statului, n'are să dispară nici după încheierea păcii. Astăzi este vreme sămănatului. Secerul va fi al nostru numai în schimb de muncă și lucră multă. Timurile însă sânt încercate de posibilități, iar realizarea lor atârână numai dela înțelepciunea poporului.

Amnistia suveranului. Se anunță din Viena:

Maiestatea Sa a adresat ministrului de justiție Schauer un autograful, în care îl înștiințează că din prilejul nașterii celui mai tiner arhiduce, dorește a da amnestie tuturor aceluia, cari au păcătuit împotriva legii criminale, și cari sânt vrednici d'a fi terați.

Maiestatea Sa așteaptă, ca ministrul austriac să-i înainteze cât mai curând raportul în această privire.

După știrea primită de ziarul sibian N. Reggeli Ujság, o asemenea amnestie s'a dat și pentru Ungaria.

La reforma electorală

Ziarul vienez Zell publică un articol scris de fostul ministru de interne, Ugron, despre noal proiect de reformă electorală.

Iată câteva părți din acest articol:

Se învinuește reforma electorală, — scrie Ugron, — că ar întări politicește naționalitățile și prin aceasta s'ar periclita supremația maghiară. A înfățișă naționalitățile cu ridicata, ca și când ar forma primejdie pentru maghiari și în general pentru statul național maghiar, este în urma învătămintelor războiului o nedreptățire.

Mai toate naționalitățile Ungariei... și-au dovedit, în anii grei ai războiului, patriotismul dat de jefire. Prin urmare ar fi cea mai mare necunoștință din partea noastră, dacă am voi să-i facem cetățeni de clasă a doua și a treia ai statului.

Intențiunea de a lega dreptul votului de condiția cunoașterii limbii

FOIȘOARA

Ucraina și ucrainenii

— Însămări —

(Finc.)

Să încercăm a înșila, după studiul dlui Z. C. Arbore,* însoțindu-l pe ucrainean.

«În secolii IX și X scriitorii bizanțini și arabi menționează în actuala Ucraina, pe malurile Niprului și dincolo de Nistru pe malurile Mării-nerge, și Azovia, existența unui popor rus, care posedă pe atunci deja multe orașe, cu o poporație agricolă și cu o minoritate care forma clasa țăranelor și clasa militară alcătuită din drăgăni (cei) în frunte cărora se aflau Kneazii mai mult sau mai puțin efecivi. Puterile Kneazului pretindeaua fură limitate prin veze (adunarea poporului) și membrii drăgăni.

«Această alcătuire politică-socială s'a susținut până la invazia tătarilor (1238—1240). «Principatele (Kneajstvi) s'au format înecut cu înecut în grupuri corespunzătoare a trei naționalități ruse:

1. Grupul Kiev-Galiția, care cuprinde teritoriul întreg al nașunii ucrainenice.

* Ucraina și România.

2. Grupul Polotzen, al Rusiei albe, locuită de nașunea bielorusă.

3. Grupul Razoni Vladimir — Novgorod, independent format din popoarele moscovite, amestecate tare cu poporul finc de rasă mongolică.

«După revărsarea pohoitului tătarec această împărțală se destramă. Principii grupului Vladimir și cei dela Moscova, ca și și înfărească domnia față de popor, să împreteness: cu slavii tătareji; principii de Kiev iua lupta față de aceste horde.

«Datul Rusia dela Nord-Răsrăt intră a fi numită Rusia Mare, partea meridională Rusia Mică, iar principatele din jurul Polotzenului s'au numit Rusia Albă, care mai târziu s'a unit cu Lituania.

Luptele continue au slăbit Rusia mică într'atâtă, că Polonia în secolul XIV. pune mâna pe Galiția, Moldova pe Podolia, iar restul a căzut sub stăpânirea principilor Lito — Bielo — Rusieni. Prin principii aceștia, care ocupă Kievul, Rusia mică a devenit stat feudal, dar a scăpat de urgența tătarilor și a putut să-și lărgească hotarele până la Marea-nerăgi. În secolul XV. poporul ucrainenic trebur să prăsească litoralul din cauza unor noi năvălitori; turecii. Din acest prilej partea meridională a Lituanei primește numirea de Ucraina.

Ca să poată ținea piept turecilor, Lituania și Ucraina s'a unit cu Polonia (1564).

Aristocrația rutenă încercată de privilegii începe să se polonizeze, iar clerul înrutid cu aristocrația supune biserica supremației Papei (Unirea dela Brest, 1595).

Contra acestor tendințe luptă elementul democratic, ezacii grupați în jurul comunei literare Seci, a zaporogienilor; Armata acestor viteji al stepler curăță țara de poloni. Hatmanul lor, Bogdan Chmelnițky, ca să asigure autonomia Ucrainei, se unește cu Moscova.

Pașul acesta a fost fatal. Ucraina este împărțită între Polonia și Moscova, iar cetățile Seci a căzător, la 1775, este distrusă. Bietul popor se răcoasă în mai multe rânduri, dar în zădar. În curând vine rândul regelui polon. Împărăteasa Cătrina alipește întreaga Ucraina din partea dreaptă a Niprului, Galiția o cuprinde Austria (1773).

Ucrainenii și-au perdut libertatea politică, dar li-a rămas tesaurul sufietesc, pe care în ciuda tuturor asupritorilor, scriitorii de talia lui Gogol și Taras Șevcenco, — al cărui nume astăzi e de buicel turec, — l-au îmbogățit, din an în an, cu opere nepertoare.

Viața acestui popor mare a fost ca un simbol al patriei sale dornice de libertate.

La moartea sa a lăsat, ca testament, următoarea:

Poruncă

De-oi muri, — pe-o movila

Nălită să mă culice,

În câmpia cea întinsă,

În Ucraina onice,

Ca să văd întins lanuri,

Niprul furtănic,

Și s'aud abruple maluri

Văjâind salbatic,

Ca să ducă din Ucraina

Pe albăstre unce

Vrejmășescul sânge, care

Peste tot pătrănde.

* Prărs-vă și napeji

Mi-oi lua avântul

Ca o lină înlăptare

Pân'ta Dumnei Sfântul.

Vreme-o rugă să vă treceji

Vi, și'n umilire,

Mie până atunci nu-mi pasa

De nici o domnire.

Ridicați-vă și napeji

Lașurile toate,

Și stroiciți cu sânge mărvăz

Scumpa literatură.

Iar pe urmă'n ginta mare

Liberă, înaltă,

Să mă pomeneți cu-o vorbă

Blândă și curată.

Isus păstorul cel bun

— Meditație —

In câteva trăsură puterice și minnat de nimerite Mântuitorul zugrăvește iocana unui bun păstor și precot.

Se cade să ne oprim cât mai des în fața acestor iocane, să o studiam cu deamănănt, trăsură de trăsură, pentru că să ni se imprimе adânc în suflet.

«*Și oile mele le cheamă pe nume.*» Pentru păstorul adevărat sufletul credincioșilor săi nu sânt un simplu număr. El iubește pe toți și îi cunoaște pe fiecare, cu toate însușirile lor bune, și cu dedările lor mai puțin bune, se interesează de fiecare și simte împreună cu ei bucuriile și necazurile lor. O adevărată grijă și dragoste și respectul leagă împreună păstor și turmă.

«*Și când scoate oile sale, merge înaintea lor.*» Le conduce de pe amvon cu cuvântul său hotărât, dar totdeauna blând; le arată în linii clare și în toată măreția, ce au să facă și mângere, dîmul care duce în direcții diferite și arde aspre ale acestor vieți le obleşte și le face cu puțință de umblat.

Conduce turme ca *statul său* în scaunul mărturisirii, urme pe prilej să desbată în amănunte cu fiecare, îndreptând făcând băgător de seamă, îndemnând și mângăind.

Conduce prin puterea *exemplului său*, prin purtarea sa ca adevărat prototip, prin curăcenița, disinteresul și devotațiunea lui, care toate intruziv în fapturi atât de evident ce-ae propovăduiește cuvântul său.

«*Și cunos pe ale mele și mă cunosc de ale mele.*» Îl cunosc copiii, ca pe prietenul lor cel mai bun și se apropie de el cu încredere și disinteresul și devotațiunea păstorului. Bolnavii îl știu, ca pe un bun mângător, care prin cercetare regulată duce cu sine o rază de lumină în căsuța pomorâră; tot așa îi cunoaște văduva amărâtă cuvântul mângător și bine-făcător; și cunosc și discipolii, ca pe binefacătorul care în limbă desăvârșită face să înțelegom le viie într-o ajutoare cu blândețe; îl cunosc lucrătorii de tot fel și știu, că are inimă pentru toți și înțelegere pentru nevoiile viiei; cel din urmă colibaș dela mîginea satului îl cunoscște ca pe părinte bun, care nu și greșește calea departe, ca să îngrășească și de el.

«*Și oile merg după dânsul, căci cunosc glasul lui.*» Acel glas, care nu e altul decît răsunetul inimii sale, a iubirii și grîii sale părintești. Și fi urmează, pentru că știu și simt, că nu le vrea decât bine-le întoarcă sinceritate, că și este prietenul cel mai bun, — părinte cu adevărat.

«*Eu am venit ca viață să adă și mai mult să adă.*» Ce motiu potrivit la o cuvântare de intrare în parohie. Ferice de turme, cătră care noul păstor așa greșite din adăncul conștiinței.

Cum vine trezește la noua viață vesind cuvântul mărturisii și înălțând suflete amorfite, înfăințând reuniuni, școlă de adulți, cor de plugar, trezind interes nou în jurul școlii, înfăințând introniri în care împărtășim multificarea culturii și rezultatele ei pune teme la diferite societăți menite a ușura sărăcia și nevoile noastre.

«*Și toate aceste sub aripa ocrotitoare a unei sănătoase culturii religioase.*»

Așa se pare, o primăvară nouă a sosit peste comună. Prețindunea ținește viața nouă în biserică, în școală, în familie... O sulfare proaspătă, un miros de florii primăverii trece peste întreaga comună, trezind prețindunea păstorului nostru. Așa s'a întărit decât ori au luat în mână cămăruța sufletescă a mulțimii amoni, cari din convingere adăncă au putut zice:

«*Eu am venit ca viață să adă și mai mult să adă.*»

«*Și acum această cântare a cântărilor despre păstorul cel bun își ajunge punctul culminant în cuvintele:*

«*Eu sânt păstorul cel bun și sufletul meu îmi pun pentru oie.*»

Jertfira de sine și devotațiunea până la moarte sânt cele mai frumoase trăsură prin care se poate păstor de adevărat. Și multămiia lui Dumnezeu, biserică nu e au lipsit nici odată astfel de caractere. Așa păstori au fost întâi mucenici și martiri, apoi s'întâlni, Polcar și mulți alți.

Mucenici și martiri au fost o seamă din arhierii bisericii noastre române. Așa, adevărați păstori cari și-au pus sufletul în apărarea turmei. Și asemenea păstori adevărați sânt acei preoți, cari disprețuind li-

nistenă, comoditate și crutare de sine, fără frică de a se molipsi de boale își jertfesc cu drag, în slujba păstoriei sufletelor, putere și sănătate, vreme și avere: «*Eu îmi pun sufletul pentru oile mele.*»

După. A. Huonder. *Părintele Terențiu*

Formele cultului bisericesc

III

Celelalte servicii bisericesti care sânt în legătură cu sf. Liturgie, și ai originea lor cară în secolul prim al erei creștine, s'au statorit însă în mod definitiv și uniform pe la începutul secolului al VII-lea.

Aceste servicii se introduseră mai întâi în mănăstiri; și, după ce luă civil monahal o dezvoltare și însemnată mai mult mare, mai ales când funcțiile mai înalte bisericesti ajunseră a fi ocupate de persoane pregătite în mănăstiri, s'au înfăptuit aceste oficii în toate bisericile orientale.

Ele se cuprind sub numirea celor 7 laude bisericesti, și sânt: Vecernia sau slujba de seară, polinoșnița sau slujba de noapte, care numai în mănăstire s'au mai păstrat, Dîmineța se citează *casarile* la 3, 6 și 9 ore și în curții bisericesti în bisericile noastre continuiv numai în zilele părăsimilor. Urmă apoi *Utrenia* sau slujba de dimineața și sf. *Liturgie*, căreia îi premergeau rugăciunile de pregătire pentru pînă și vinil liturgic *proscomidă* (în slavă) și *proskomidion* (în greacă); acestea două erau a fost mai târziu introdusă în biserică.

Înaintea sărbătorilor mari se lungea vecernia prin diferite rugăciuni până la polinoșnița s. miezonocții și aceasta până la slujba de dimineața, astfel că se încheau așa numitele *privegheri*. Fiindcă serveciile în toate asemenea se începeu cu veșchere și cu cântări, pentru că acestea în întreaga slujbă a morților *panatida*, iar privegherile la zile de sărbători împărătești s'au numit *privegheri*.

Între formele de cult ale bisericii mai amintim *litia*, ceremonie care premerge la noi sărbătorilor împărătești. Originea litiei datează de la acea ocaziune, biserică. Se alcătuesc din procesiuni religioase, împreunate cu cântec de psalmi și imnuri. Litiele se organizează din partea bisericii îndeseobi în timpuri de pericole, de războaie, tempestăli, boale infecțioase ș.a. m. În zilele noastre se țin în bisericile noastre așa orașele și chemănd ajutorul lui Dumnezeu, spre a le feri de apăsări.

Aceste procesiuni s'au adoptat definitiv în toată biserică ortodoxă pe la anul 400 d. C. când mai întâi le-a introdus Sf. Ioan Crisostom în biserică din Constantinopol. Motiv la introducerea lor dădu Sfântului Ioan următoarea împrejurare: «*Prinții din Constantinopol pentru că cântă mai ușor massle poporului pentru înfăptuirea lor, cutrează dimineața în zori de zi strădale orașului cu cântec religioase înfăințînd prin formele acestea ușor a sufletelor credincioșilor. Ca să întredescă Sf. Ioan Crisostom trecerea cerea pe la era, pe arca petroasă a scrierilor, mă făcete alți procesiuni ortodoxe mai întocmi.*»

Mai târziu se înche biserică înaintea sărbătorilor împărătești. Aceste ceremonii, împreunate cu vecernie și cu sfîntirea pînilor, s'au păstrat până în ziua de azi.

Asemenea se practică la sfîntirea de biserică, când în ser seara sfîntirii se începe în procesiuni pînă la sfîntirea împreună cu obiectele sfîntite dela biserică vechie la cea care are să fie sfîntită.

Între cei mai-a fost săbuit și sărit însemnătate datinelor religioase, îndeseobi a cultului bisericii noastre pentru promovarea culturii, precum și originea și importanța părții principale a cultului divin, a *Liturgiei*, care se ne încredințăm deplin, că formele cultului nostru își au rostul lor și nu sânt formule care împiedică progresul cultural în popor.

Dimotivită, formele acestea sânt de o parte așeziminte puse de Isus și de Apostol săi; de altă parte sânt rezultatul vieții religioase din secolii primii ai erei creștine, când biserică numără în sinul său pe oameni care erau păstori și pe cei mai adânc povățuitori și precizatori în pătrunderea și tâlmăcirea sfîntelor scripturi, când literatura bisericescă eră în periodul ei de aur.

Ne-am putut încred înăci, că formele de cult își au însemnătatea lor proprie, conținutul lor, care formează și conținutul, sau unul morale, sau prezintă un simbol pentru a putea influența mai adănc asupra inimii credincioșilor.

Am văzut, cum formele de cult promovează arele și cultura unui popor, și îndeseobi cum promovează viața religioasă și moralitatea poporului.

Interesu elementului mirean pentru biserică și așezimintele sale se va manifesta mai învred răd, dacă profețma noastră prin serviciul pîntruns de evlavie și însoțit de o dițione respectivă, prin cântările pricepui, sau prin coruri bine învățate, se va năzuși să deie formelor cultului pînă și dinlăun care au fost pătrunse în timpurile, când nici temelnicile nici chinurile nici amenințarea cu moartea, nu puteau înfrica pe creștini să-și lase cultul, legat strâns de viața lor religioasă.

Interesul va crește în deosebi, dacă slujitorii altorului își vor du osteneala ca prin buze predici și conferențe religioase potrivit să tâlmăcească părțile cultului public și formele sale. Cultul poate să atragă nu numai prin puterea sa mistică, ci și prin importanța sa internă.

Sar recunoașe în mod acesta, că biserică ortodoxă a lucrat și lucrează necontenit la dezvoltarea culturii poporului.

Respectivă și conferențe religioase noastre religioase, înțem la înfăptuirea de credință și de morală ale bisericii.

Dr. Dim. Borcea.

NOUȚĂȚI

Predică în catedrală. În Dumineca lasatului de brânză, 4 Martie v., va predica în catedrală din Sbu părintele protopop Dr. Ioan Stroia.

Jubilee de zece ani. Prepozitul paroh romano-catolic din Sbu, Instructura Sa romano-catolică, *Dr. Ștefan Hohentau*, și-a celebrat în 13 la. *Dr. Ștefan Hohentau*, și-a celebrat în 13 la. Jubilee de zece ani de când a fost ales paroh. Comunitatea bisericescă romano-catolică, precum și funcțiași autorități militare și civile din orașul nostru, au felicitat din acest prilej pe ilustratul jubilar, care se bucură în toate cercurile sibieni de cea mai sinceră simț și afecțiune.

Statue nouă în Caransebeș. Cîm în Lumina: Statuea Reginei *Elisaveta* va fi desvâlțată în Caransebeș în 5 Mai, prima zi a Paștilor noastre. La festivitățile desvâlțării Materiei Regale va fi prezentat prin Alteța Sa, arhiducele Albrecht. Cu acest prilej în toate bisericile diezei se va face slujbă. În biserică ort. română va oficia Prea Sfința Sa, Episcopul Dr. E. Miron Cristea. Desvâlțarea monumentului se face prin Alteța Sa, arhiducele Albrecht. În orașul nostru, au felicitat din acest prilej pe ilustratul jubilar, care se bucură în toate cercurile sibieni de cea mai sinceră simț și afecțiune.

Hotarile Rusiei. Granița de pînă acum a Rusiei în Rusia și în Sibiriă și în tot restul, la nord Finlanda se desparte definitiv de Rusia. Estonia și Livonia dela sfințind finlandez spre sud, deocamdată rămân sub palție polie germane. Granița Rusiei mari e râul Narva, care e aproximat la 130 kilometri de Petrograd. Compriminta poliției militare germane începe la 13 km. spre vest de capitala rusească.

Granița ostică trece peste lacurile Peipus, Pskov și Lubahn, și la Livenoh atinge râul Duna. Localitatea aceasta e la 60 km. spre nord de Dünaburg.

Curlanda, Litvânia și Polonia nu mai aparțin Rusiei. Soarta lor o hotărăște Germania și monahia Austro-ungară, cu asculțarea poporului de acolo. Granița ostică a acestor țări încă nu s'au publicat. Granița polono-ucraînească s'au stabilit prin tratatul cu Ucraina. Acest tratat la recunoscut și Rusia, așadar Austro-Ungaria de aici încolo nu mai e vecină cu Ucraina, ci numai cu Ucraina și cu Rusia.

Desare Ucraina continuiv în folosura de astăzi câteva însemnări, datorite unui zelos colaborator al zărilor noastre.

În Iașul. Discurs. notar cercual în Croena, a trecut la cele eterne în mod sub, 10 Martie c. Rămășițel pămăntești ale defunctului său așezat în 12 l. c. la 3 ore

* Bibliografie: Prelegeri din istoria biserică, de Eus. Popovici. Prelegeri din Liturgie de Mironofanov-Taru vechi. Ibrer Geist des röm. Rechts. Liturgia de Arh. Serban. V. site de Roma. Datinile etc. religioase în însemnătarea lor pentru dezvoltarea culturii. (deosua academiă). Liturgie biserică orientale, de T. Taranvichi. Scrierile lui Simion, episcopul din Tarnov.

p. m. după nr. listei bisericilor ort. rom. pentru cercință odihnă în ordina. familie cor. din Agriș. Fie-l țărana ușoară și memoria binecuvîntată!

Talpa pentru cel aplicat la Industr. Punându-se în vedere asgnarea de talpa pentru personalul aplicat la meserii (calfe și învâlcăse), se va face din partea corporațiunii industriale din Sibiu o consemnare a celor în drept de a fi împărății. Se observă, că fiind materialul disponibil spre acest scop foarte restrâns, consemnarea nu îndreptățește pe nime a prinde să și fie împărății. Distribuția se va face după cea mai bună compunere. Din principiu nu vor fi ciberotați cel aplicat la piețari, pantofari și ciobitari, lucrătorii comandați dela miliție și prisionieri, și aceia, cari nu și exercită meseria în Sibiu de cel puțin 3 luni, învâlcăse, al căror părăni nu focuesc în oraș, și acest învâlcăse, de a căror încalțămintă, după contract, au să se îngrășească patronii. Calfele căsătorii, cari au copii, și cari își susțin familia numai din câștigul meseriei, și învâlcăse, al căror părăni sunt de tot săraci, (total înrolat și amara având numai ajutorul de stat), vor fi mai ales luați în considerare; ceilalți numai întru cât materialul disponibil va fi de ajuns.

Talpa se va da pe lângă prețul maximal oficiose.

Anunțările se primesc în cancelaria corporațiunii numai Duminecă în 17 Martie n. de la 8—10 ore a. m.

Cel aplicat în anul și același atiner a se prezenta cu număr, adăncu cu sine o mică adevărata dela patron, dată și subscrisă, care să conțină adevăratele necesități de a fi împărății. Mai bine e dacă anunțarea se face din partea patronului însoțit prin lista nominală a personalului în acest caz nu-i trebuință de a veni în persoană.

Ată din otel. În urma lipsei generale în materialul de fabricat alui, s'au făcut experimente spre a afla o materie, care să înlocuească alui. S'au făcut experimente cu alfa de hârtie; dar nu corespunde, fiind gros, slab și scump. Mai mult promite încercarea de a se este anast în alui. Așa s'au obținut rezultate multumitoare. Așa se face din fir de otel reusit la diferite grupe. Se poate întrebuința și la cusutul articolelor celor mai fine.

Nou preșdinta. Comunitatea de avere din Caransebeș a ales de preșdinta al său pe *Dr. Octavian Bordan*, primarul Caransebeșului.

Avansare. Domnul *Nicolae Cîndea*, din Sibiu, locotenent la regimentul de infanterie nr. 92, a fost avansat în rangul de *captain* în regimentul de infanterie nr. 65.

Coroane eterne. Adănc intristată *membră a familiei noi îngrățitului profesor Dr. D. P. Bărdianu*, dăruie întru vesnică odihnă a tânărului candidat de avocat *Sorin P. Bărdianu*, decedat în Râșnari, suma de 100 cor., la *Legatul Silvia Dr. Bărdianu* pentru ajutoarea copiilor săraci din Râșnari aplicat la meserii. Tot intru vesnică odihnă și este anast în alui. Așa s'au obținut rezultate multumitoare. Așa se face din fir de otel reusit la diferite grupe. Se poate întrebuința și la cusutul articolelor celor mai fine.

Teatru cinematograf. Sămbătă și Duminică în 16 și 17 Martie se dă la Apolin, în Strada Sch-wis, drama: *Fred Roll*, partea întâi. Se vor reprezenta în curând piesele: Fedora, U stro de veain, *Viata și Patimile Mântuitorului*.

Cărți și reviste

Dor de lumină. Sub titlul: *Dor de lumină* părintele Dr. Ștefan *Ciorobă*, a scos de sub tipar o nouă lucrare de învățare. Precum în publicațiunile de până acum, așa și în cea de față, zelos autor urmărește și realizează cu dibăcie autoritatea și răspândind găndire creștinească în clasa intelectuală și în lăun în masele poporului. Cele 30 pie-c, care fac conținutul lucrării, dat într-o formă atrăgătoare îndrumări și învățături însoțite din concepție creștinească pentru diferite probleme și întrebări, sunt omologate și recomandăm cu toată căldură. Se poate procura la *Librăria Arhidiecezană* din Sibiu, cu prețul de 4 cor. plus poștă 50 fl.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de primar oraşenes în Szászsebes, în urma împuternicirii d-lui vice-comite, se scrie concurs cu termen până în 30 Martie a. c.

Postul de primar, pe temeiul statutului desore salarii până acum în vigoare, e împreună cu un salariu fundamental de 1800 cor., 780 cor. rețut de cvartir și cu cincizecena de câte 10% după salariu.

Conform statutului salariul, hotărât de reprezentanța oraşenească și aprobat de comitetul municipal, însă neintrat în vigoare, primarul ridică un salariu fundamental de 4800 cor., 960 cor. rețut de cvartir și cincizecena de câte 600 cor., computeate după anii de serviciu.

Primarul e dator a avea calificățiunea prescrisă în § 5, VII, art. de lege I din a. 1883.

Rugările, instruite cu documentele de calificățiune și documentele despre aplicațiunea de până aci, sunt a se înainta până la termenul sus amintit magistratului oraşenes în Szászsebes.

Szászsebes, la 4 Martie 1918.

Magistratul oraşenes.

Nr. 37/1918

(53) 1-3

Concurs repeți.

Pentru întregirea postului de căselan cu drept de succesiune în parohia de el. II. Petru Luca de sus din protopresbiteratul Hafeşului, lângă nepotnicii paroh Simion Sciu, se publică concurs repeți cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele fisionate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, având concurenți a se prezenta, pe lângă încredințarea subsemnatului, în vreo Duminecă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Hafeş, la 19 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al tractului Hafeş în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopop.

În București, la editura Ig. Hertz

a apărut revista

„Astra ilustrată”

tipărită pe hârtie cretă, conținând în fiecare număr diferite nuvele, schițe, glume, articole literare, etc.

Un volum compus din 64 pagini costă 60 de fileri trimiși în mărci postale pe adresa: k u k. Etappenpost 346 für Marton Hertz. La primirea mărcilor se expediază franco volumele apărute. Până azi au apărut 2 numere.

(45) 1-3

Concurs.

1. Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Lisa din protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi, sunt cele fisionate în coala B și congruu.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a II-a Venedini mic, din protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fisionate în coala B și congruu.

Petitiile să se înainteze cu documentele prescrie subsemnatului oficiu, iar concurenții să se prezente în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, la 8 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiterat gr.-rom. ort. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Aviz.

În cursul lunii Martie c., — fiindă cont de «evoluțiunea timpului», — reapare la Cluj, lunar, sub direcțiunea unui comitet recrutat dintre scriitorii noștri de valoare

„Orientul Român”,

revistă politică, socială și economică. Abonamentul pe un an Cor. 36, pe ½ an Cor. 18, iar numerii singuratici se vor vinde cu Cor. 3 și se pot comanda separat.

Abonamentul rugăm a se trimite la administratorul revistei: d l

Traian Roman

1-1 (57) Cluj-Kolozsvár, Băthori u. 1 sz.

Cumpărați și cetii

Calendarul de buzunar

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai dragut calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrăgiri, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumăvirea biletelor de tren, despre nouăle ordinații date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor. Cari soldați pot fi rețrași de pe front, fi în Ardeal. Anou povestiri de toată frumusețea: «Prescurile Palagiei», de dl Sep-timiu Popa; «Inelul tiganului»; Poezii: «Viața»; «Mă-e frate»; «Să dus a mea mândră». Statui practice pentru economi și soldați. Măști chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu porto ca tot.

Comandați cât de iute, astfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilka utca 36.

(27) 6-10

„IZVORUL”,
institut de credit și economi, societate
pe acți în Oltăsosebes.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economi «IZVORUL», societate pe acți, se convoacă la a

X-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 31 Martie s. n. 1918 la II ore înainte de amiază, în localul institutului cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale
2. Statorirea numărului acționarilor prezenți și acțiilor prezentate.
3. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supravegheare pro anul 1917 și darea absoluturii.
4. Hotărâre asupra bilanțului pro 1917.
5. Distribuirea profitului curat.
6. Inchiderea adunării generale

Oltăsosebes, la 10 Martie 1918.

1-1 (55)

Direcțiunea.

hitel- és takaréktéztés, részvénytársaság Oltăsosebesen.

Meghívó.

A «IZVORUL», hitel- és takaréktéztés részvénytársaság tisztelt részvényesei ezennel meghívataknak a

X-ik rendes közgyűlésre,

mely 1918. évi március hó 31-én, d. e. II órákor az intézet helyiségében fog megtartani a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása és megalkadása.
2. A jelenlévő részvényesek és a képviselt részvények számainak megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1917. évre és a felmentvény megadása.
4. Határozat az 1917 évi mérleg felett.
5. A tiszta nyereség felosztása.
6. A közgyűlés bezárása.

Oltăsosebes, 1918 évi március hó 10-én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon. Măreț șazmla 1917. évi decsemer hó 31-én. Pasiva—Teher.

	K f		K f
Cassa — Pénztár készlet	8,941,03	Capital social — Részvénytőke 16,000—	
Ban la bănci — Saját betétek	22,952—	Capital social vărșat din Emis.	
Cambii — Váltók	16,908—	a II-a — Részvénytőke a II. ki-	
Impurmatii hipotecare — Jelzálog köl-		bocsátásból —	56,485,90 72,485,90
czónok	42,305—	Fondul de rezervă — Tartálekup —	12,780,03
Impurmatii pe obligațiuni — Jelzálog		Fond de bieneafieri — Jótékonyalap —	490,10
kölcsönök	19,335—	Dépuneri spre fructificare — Betétek	184,727,27
Efecte — Értékpapírok	5,000—	Creditori — Hitelezők	5,200—
		Dividende neridicate — Fel nem vet-	
		osztalék	1,405,49
		Tantieme neridicate—Fel nem vet jutalék	190,63
		Interese transitoare anticipate — Átme-	
		neti kamatok	1,821—
		Profit curat din anul trecut — Mult évi	
		nyereség maradvány	41,99
		Profit curat din anul curent	
		Folyó évi tiszta nyereség — 6,282,92 6,323,61	
			285,441,63

Contul Profit și Perdere.

Dobit. — Tartozik. Nyereség- és Veszteség számla. Credit. — Követel.

	K f		K f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	8,115,12	Profit transpus din anul trecut — Mult	
Interese de cont curent — folyószámlák		évi nyereség maradvány	41,99
Kamat	245,36	Interese dela cambii — Váltók utáni ka-	
Salare — Fizetések	3,000—	matok	13,611,84
Spese — Költségek	1,579,85	Interese hipotecare — Jelzálog kölcsönök	
Contribuții — Adok.		utáni kamatok	4,016,24
a. directă și aruncări — Egynes és		Interese dela obligațiuni — Kötvény köl-	
pótdió	4,226,29	csónok-kamat	1,895,65
b. 10% după înt. de depuneri		Provizioni, comenziță de scris, diverse —	
— 10% betéti kamat után	811,51 5,037,80	Jutalékok, irás díjak, kölcsönfét —	4,737,92
P. profit curat — Tiszta nyereség	6,333,61		
			24,302,74

Oltăsosebes, la 31 Decembrie 1917. — Oltăsosebes, 1917 évi decsemer hó 31-én

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Micu m. p., G. Costea Ioan m. p., Doican m. p., I. Stoichița m. p., Iosif Stoica m. p., Ioan — elnök, contabil, — könyvelő.

Spiraea Vasile m. p., I. Mărean m. p., Micu Adam m. p., Toma Flucea m. p.

Le-am examinat și aflat exact. — Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk Oltăsosebes, la 10 Martie 1918. — Oltăsosebes, 1918 évi március 10-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Joli Mărean m. p., Ieronim Motoc m. p., Iordan Mărean m. p., Ioan Ionuș Bănățanu m. p., Ioan Sas m. p.

1-3 (47)

Anunț.

În grădina de altoi a subscrisului se află de vânzare cele mai alese soiuri de altoi de meri, peri, pruni și vișini cu prețurile cele mai moderate, art. 7-13

Stefan Radler, proprietar Nr. 45. Barăthely (Brateiu) p. u. (Medias) Medgyes.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis un **depozit de vin** în comuna **Alsóúcs** (poșta în loc, iar calea ferată **Alsóvísi**) și vând în cantități mari dela 50 litru în sus. — Cu totuș sima:

1-3 (42) Ludovica Marinescu.

Pictură bisericească și portrete

Aduce la cunoștința On. Public, că după un timp lung și greu intr-cându mă îrași în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice **pictură în oleu**, în special **bisericească**: iconostase, orice icoane și mărișni, **cruci**, reparaturi a tot felul de icoane și înoinți de iconostase.

După fotografii bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Confite) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase alestare de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stimate:

Nicolae Baciu, pictor

Agărbicu-Szászegerbegy (Nagyküküllő megye).

6-6 (16)